

2016-03-15

Principer för avgiftsuttag samt principer för avgiftsuttag och avgifter 2017

Förslag till beslut

Stämman föreslås besluta för år 2017

att en uppdaterad modell för beräkning av årsavgift används, där informations- och kommunikationsavgiften ingår i grundavgiften.

att uttagsfaktorn för årsavgift ersätts med en indexuppräknings

att medlemsavgiftens andel av årsavgiften i procent räknat hålls oförändrad dvs att även medlemsavgiften uppräknas med index

att ge instruktion till ombuden att rösta för att informations- och kommunikationsavgiften inkluderas som en del av grundavgiften

att ge instruktion till ombuden att rösta för att grundavgiften indexuppräknas

att ge instruktion till ombuden att rösta för att utvecklingsavgiften indexuppräknas

Svenskt Vattens avgifter

Årsavgift

2015 års stämma gav styrelsen i uppdrag att se över principerna för avgiftsuttag.

Styrelsen återkommer nu med ett förslag till ny modell som innebär att grundavgiften och informations- och kommunikationsavgiften slås ihop så att båda tillsammans utgör grundavgiften.

Svenskt Vattens avgift har antal kommuninvånare som grund med en fast del som för närvarande bygger på intervall om 24 000, 96 000 och 336 000 invånare samt därefter rörliga delar. Avgiften är regressiv, dvs. avgiften per invånare avtar i takt med att invånarantalet ökar.

Informations- och kommunikationsavgiften beräknas för närvarande per invånare och för 2016 är den 0,45 kr per invånare. I förslaget till ny modell har informations- och kommunikationsavgiften slagits samman med grundavgiften och ingår som en del i denna. Vid framtagandet av ny modell har utgångspunkten varit att enskilda kommuner ska få så liten påverkan som möjligt av förändringen och att principen om avgiftsuttag per invånare ska kunna införlivas i grundavgiften.

I den nya modellen har informations- och kommunikationsavgifter per invånare byggts in, både i grundavgiftens fasta och rörliga delar. Eftersom den nuvarande informations- och kommunikationsavgiften är ”rak” med ett visst belopp per invånare och grundavgiften är indelad i ”trappsteg” per tusental invånare i olika nivåer uppkommer en liten förändring vid modellbytet. Denna är dock inte större än +/- 0,9% för någon kommun.

Nedan visas en jämförelse mellan nuvarande avgiftsmodell och föreslagen avgiftsmodell.

Tabell 1 Nuvarande avgiftsmodell 2016; grundavgift uppräknas med uttagsfaktor 1,05:

Avgiftsintervall	(Antal invånare)	Grundavgift, kronor	
1 -	10 499	24 000	oavsett antal invånare
10 500 -	50 499	24 000 + 1 800	per tusental invånare ö 10 000 inv
50 500 -	250 499	96 000 + 1 200	per tusental invånare ö 50 000 inv
250 500 -		336 000 + 600	per tusental invånare ö 250 000 inv

Informations- och kommunikationsavgift tillkommer med 0,45 kr per invånare

Tabell 2 Föreslagen avgiftsmodell 2016 basår; uttagsfaktor inkluderad i avgift:

Avgiftsintervall	(Antal invånare)	Grundavgift inkl info- och kommunikationsavg, kr	
1 -	10 499	25 200 + 472	per tusental invånare
10 500 -	50 499	29 925 + 2 362	per tusental invånare ö 10 000 inv
50 500 -	250 499	124 425 + 1 732	per tusental invånare ö 50 000 inv
250 500 -		470 925 + 1 102	per tusental invånare ö 250 000 inv

Informations- och kommunikationsavgift ingår

Stämman har varje år beslutat om en s k uttagsfaktor för grundavgiften. Utagsfaktorn har historiskt varierat och varit föremål för beslut varje år. Utagsfaktorn föreslås ersättas av en indexuppräkning. Att använda ett vedertaget och lättillgängligt index säkerställer finansieringen av verksamheten. Eftersom personalkostnader utgör en väsentlig andel av Svenskt Vattens kostnader behöver intäkterna öka så att utrymme finns för avtalsenliga lönejusteringar för medarbetarna med samtidigt bibehållen kvalitet på verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående är det önskvärt att det index som ska användas är kopplat till lönekostnadsutvecklingen. Det index som föreslås är LCI, Labour Cost Index för tjänstemän. Indexuppräknningen beräknas som genomsnitt av ökningen/förändringen för de tre senast tillgängliga årens sista kvartal. För 2017 används således genomsnittet av förändringen mellan kvartal 4, 2011 och kvartal 4, 2014 vilket ger en uppräkning med 2,1%

Avfall Sverige, som till stor del har samma medlemmar som Svenskt Vatten använder sedan flera år tillbaka detta index och även metoden med genomsnittlig förändring över en treårsperiod vid beräkning av sina årsavgifter.

Basår/utgångspunkt för indexuppräknningen är avgifterna för 2016 enligt tabell 2.

Informations- och kommunikationsavgift

Stämman 2015 beslutade att den tidigare informationsavgiften omvandlades till en informations- och kommunikationsavgift och att denna avgift permanentades.

I Svenskt Vattens verksamhetsstrategi som beslutades av styrelsen 2015-03-11 är ett viktigt effektmål att ”Medvetenheten ska öka hos medborgare och hos politiska beslutsfattare om vattnets värde och att vattenresurser och vattentjänster måste tryggas för framtiden.” Flera andra effektmål förutsätter också ett väl fungerande kommunikations- och påverkansarbete.

Informations- och kommunikationsavgiften för 2016 är 0,45 kr per invånare. Eftersom avgiften är permanentad föreslås att den slås ihop med grundavgiften och ingår som en komponent i denna. Därmed kommer även denna avgift att ingå i indexuppräknningen då den utgör en del av grundavgiften.

Utvecklingsavgift

Det behövs ett kraftfullt forsknings- och innovationsarbete inom VA-sektorn för att långsiktigt säkra hållbara vattentjänster som säkert dricksvatten i tillräcklig mängd, hållbara klimatanpassade dagvattenlösningar och resurseffektiv avloppshantering för bättre miljö och ett giftfritt samhälle.

2008 startade Svenskt Vatten en strategisk satsning på projektprogram för högskolor och universitet (”klustersatsningen”) samtidigt som beslut togs att avsevärt öka den gemensamma satsningen på FoU via Svenskt Vatten Utveckling. Från 2008 till 2015 höjdes avgiften successivt från 1,19 kr/invånare/år till 1,92 kr/invånare/år för att 2016 lämnas oförändrad.

Detta efter att det konstaterats att svensk VA-forskning var för liten, att de flesta forskargrupperna var alltför små för att upprätthålla forskning av hög kvalitet samt att det var dålig samverkan mellan branschen och den forskning som bedrevs vid lärosätena. Svenskt Vattens strategiska satsning har resulterat i fyra starka program med olika fokusområden. Utvärdering 2014 visade att *”Etableringen av högskoleprogrammen inom SVU har blivit en stor succé. Dels har omfattningen och kvaliteten på svensk VA-forskning ökat betydligt, dels har kontakten mellan Svenskt Vattens medlemmar och FoU-miljöerna blivit väsentligt bättre sedan programmet startades.”* Svenskt Vattens styrelse beslutade därför 2014-10-14 att göra en fortsatt satsning på högskoleprogrammen. Sedan satsningen påbörjades 2008 har programmen succesivt växt och alltfler kommunala VA-organisationer och lärosäten har engagerats. Detta betyder att programmets totala volym ökat väsentligt. Svenskt Vatten Utveckling bör, för en fortsatt satsning, kunna avsätta upp till 8 Mkr/år för programmen från och med 2016.

Generellt så har VA-organisationerna förstärkt och lyft det egna utvecklingsarbetet och även utökat samarbetet med lärosäten och forskningsinstitut. Mycket av detta har skett inom ”klustren”, men även andra satsningar har kraftfullt bidragit till ökad FoU-aktivitet.

Forsknings- och innovationspropositionen 2012 har också bidragit till den positiva utvecklingen eftersom man där angav att det skulle göras stora och riktade satsningar på hållbart samhällsbyggande. Detta har sedan resulterat i ett antal utlysningar där flera för VA angelägna projekt beviljats via Formas och Vinnova. En analys av FoU finansieringens

utveckling under de senaste fem åren indikerar att branschens egen satsning, bland annat via Svenskt Vatten, har en positiv effekt på statliga forskningsfinansiärernas insatser. Under 2014 finansierade Formas och Vinnova över 60 Mkr till projekt inom vattentjänstområdet och för 2015 ser medel från dessa forsknings- och innovationsfinansiärer uppgår till närmare 90 Mkr för VA-relaterade projekt. Branschens egen förmåga att prioritera FoU är viktig för att de statliga FoU-finansiärerna ska fortsätta sin satsning – inte minst via den utväxling som sker i Högskoleprogrammen (som 2015 hade en omsättning på minst 100 Mkr).

Av positiv betydelse har också samverkan mellan Formas och SVU varit. 2010 gjordes en gemensam utlysning på totalt 27 Mkr (varav 9 Mkr från SVU) på sex projekt som på olika sätt hanterade de utmaningar som klimatfrågan innebär för att säkerställa hållbara vattentjänster. Formas genomförde 2013, i samverkan med SVU, utlysningarna ”Diffusa källor”, ”Marina föreningar” och ”Säkra Livsmedel”. Formas beviljade totalt 96 Mkr och SVU 8 Mkr. 2016 genomför Formas utlysning ”Hållbart Samhällsbyggande” på 221 Mkr i samverkan med många aktörer inom samhällsbyggnadsområdet, bland annat Svenskt Vatten Utveckling (där Styrelsen reserverat 8 Mkr för möjlig medfinansiering).

Men om den goda utvecklingen när det gäller FoU inom VA-området ska fortsätta krävs att VA-organisationerna själva fortsätter satsa på långsiktigt utvecklingsarbete. Den volym på verksamheten vi ser idag beror på att branschen engagerat sig och att vi haft möjlighet att gå in med SVU-medel (har i och för sig lyfts fram tidigare i samband med utvärderingen av högskoleprogrammen). Vinnovas och Formas utlysningar bygger på medfinansiering och där är våra medlemmar, antingen direkt eller via SVU, väldigt viktiga.

Satsningen på ”klustren” och gemensamma utlysningar med Formas gör också att det ”bara” finns drygt 6 Mkr disponibelt för övriga projekt.

Allt ovan sammantaget gör att FoU-avgiften behöver höjas med minst samma uppräkningsindex som grundavgiften. En fortsatt satsning föreslås alltså och att justering av utvecklingsavgiften kommer att ske på samma sätt som för grundavgiften, dvs med samma indexuppräkningsindex som denna. Detta motiveras också av att forskningens kostnader är till absolut övervägande delen lönekostnader – varför utvecklingsavgiften föreslås omfattas av samma lönekostnadsindex som ovan beskrivet.